

Nr 431.

Av fröken **Vinge m. fl.**, om en skyndsam utredning angående inflationens inverkan på de sociala förmånerna.

Den inflation, som vi upplevt efter kriget, har medfört en urholkning av de föregående årens sociala reformbyggnad. Penningvärdets fall har dels medfört en minskning av de kontanta förmånernas realvärde, i den mån de inte som de allmänna folkpensionerna äro indexreglerade, dels minskat antalet medborgare, som komma i åtnjutande av inkomstprövade förmåner, i den mån inkomsttrösklarna bibehållits vid de ursprungligen fastställda beloppen.

För statskassan har detta såtillvida inneburit en besparing, som kostnaderna för de sociala förmånerna därigenom kommit att utgöra en mindre procentuell andel av budgeten än tidigare. De medborgare, som skulle hjälpas genom dessa reformer, ha däremot inte fått den hjälp man avsåg vid reformernas genomförande.

Ett omedelbart återställande av standarden på hela detta område genom några schematiskt verkande regler är inte möjligt eller tillrådligt. Standardsänkningens omfattning för de olika sociala förmånerna kan inte överblickas utan en mera ingående undersökning. Man behöver alltså en kartläggning av hela detta område inte minst med tanke på risken för en fortsatt inflation. Att samhället — om inflationen fortsätter — skulle passivt finna sig i dess fortsatta, den sociala standarden nedpressande, verkningar, anse vi uteslutet.

Från utredningsuppdraget kunna undantagas dels de allmänna folkpensionerna, som ju redan äro indexreglerade, dels familjebidragen samt de särskilda barnbidragen och bostadsrabatterna, eftersom proposition om vissa förbättringar av dessa förmåner framlagts vid, respektive förebådats till innevarande års riksdag och viss utredning om de sistnämnda fortsätter.

De förmåner, som åsyftas i denna motion, äro av vitt skilda slag. En del avse att minska utbildningskostnaderna, andra att nivellera skillnaderna i levnadsstandard mellan barnrika och barnfattiga, andra mellan stad och land o. s. v. En del utgå med fixa belopp, en del äro maximerade, i åtskilliga fall ha inkomstgränser fastställts i författningar, i några fall är anslaget så knappt, att viss inkomst- eller behovsprövning förekommer. Förmåner som utgå in natura falla givetvis utom ramen för undersökningen, såvida de inte äro inkomstprövade.

Det torde böra ankomma på utredningen att fastställa vilka sociala förmåner, som minskats i värde genom inflationen, liksom hur stor minskningen är. Utredningen bör bedrivas skyndsamt. Vad som erfordras är en

redovisning av den faktiska situationen. Först därefter kan frågan om lämpliga och möjliga åtgärder upptagas till närmare prövning.

Med stöd av det ovan sagda hemställas,

att riksdagen måtte besluta hemställa hos Kungl. Maj:t om en skyndsam utredning angående inflationens inverkan på de sociala förmånerna.

Stockholm den 26 januari 1952.

Margit Vinge.

Rudolf Boman
i Kieryd.

A. Widén

Ragnhild Sandström

Sven Wedén.

Margit Wohlin.

Brita Elmén.

Gerda Höjer.

Daniel Wiklund
i Stockholm.

Sven Gustafson
i Göteborg.
